

Prima instanță: Judecătoria Strășeni (jud.T.Culava)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Liudmila Popova, Maria Moraru, Lilia Bulgac)

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE A REPUBLICII MOLDOVA

DECIZIE

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ

25 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție, în componența:

Președintele, judecătorul
Judecători

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Oleg Sternioală

examinînd recursul declarat de Frunza Lidia împotriva deciziei din 19.03.2014 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Frunza Lidia împotriva lui Stratulat Ion privind repararea prejudiciului moral,

c o n s t a t ă :

La data de 02 ianuarie 2013, Frunza Lidia a depus în instanța de judecată cerere împotriva lui Stratulat Ion privind repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, la data de 13.01.2010 reclamanta s-a prezentat la Primăria sat. Cojușna, rl. Strășeni pentru a soluționa un conflict apărut cu vecinul Stratulat Ion. După ce au ieșit din incinta Primăriei sat. Cojușna, Stratulat Ion a numit-o cu cuvinte necenzurate și a aplicat forța fizică și anume a lovit-o cu pumnul peste față, cauzîndu-i leziuni ușoare.

A mai indicat reclamanta că, în aceeași zi a mers la medic, unde i s-a întocmit și un raport de expertiză, după care a depus o petiție la Comisariatul de Poliție Strășeni, solicitînd ca Stratulat Ion să fie atras la răspundere penală. Ca rezultat, în privința lui Stratulat Ion a fost întocmit un proces verbal contravențional în baza art. art. 69, alin.(1), 78, alin.(2) Cod contravențional, fiindu-i aplicată o amendă în mărime de 20 și 25 u.c., ulterior amenda stabilită a fost achitată.

Mai indică că, este bolnavă și în urma acțiunilor lui Stratulat Ion starea ei s-a agravat, suferind și un acces cardiac. Moral este afectată zilnic, deoarece locuiește cu pîrîtul în aceeași casă și acesta manifestă un comportament neadecvat.

Solicită reclamanta, încasarea de la Stratulat Ion în beneficiul său a sumei de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Pe parcursul examinării cauzei, la 05 martie 2013 Stratulat Ion a depus cerere reconvențională, solicitând respingerea acțiunii inițiale și încasarea de la Frunza Lidia în beneficiul său a prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale Stratulat Ion a invocat că, de fapt conflictul a fost inițiat de către Frunza Lidia, care potrivit martorului Modîrcă Serghei a confirmat că, la ieșirea din incinta Primăriei sat. Cojușna, Frunza Lidia l-a atacat, lovindu-l cu geanta în față, apărându-se a aruncat geanta jos, însă aceasta a început să-l înjure cu cuvinte necenzurate.

Consideră că, de fapt victima cazului dat se consideră el însăși, dar nu Frunza Lidia, care a provocat acest conflict, fiind terorizat și purtat prin instanțele de judecată mai mult de 15 ani.

Prin hotărîrea din 16 octombrie 2013, cererea Lidiei Frunza a fost admisă parțial și s-a încasat de la Stratulat Ion prejudiciul moral în sumă de 2000 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 1500 lei.

Prin decizia din 19 martie 2014 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de Stratulat Ion a fost admis, casată hotărîrea din 16.10.2013 a judecătoriei Strășeni și emisă o nouă hotărîre prin care cererea Lidiei Frunza a fost respinsă.

La data de 15 aprilie 2014, Frunza Lidia a depus recurs împotriva deciziei din 19 martie 2014 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului s-a indicat că, decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată.

Consideră că, instanța de apel eronat a apreciat că, în urma conflictului dintre părți au urmat înjurări reciproce, ceea ce exclude obligarea pîrîtului la repararea prejudiciului moral pretins de recurentă. Ori, vinovat în comiterea contravențiilor administrative prevăzute de art. art. 69, alin.(1) și 78, alin.(2) Cod contravențional a fost recunoscut Stratulat Ion.

Mai indică recurenta că, instanța de apel eronat a apreciat că, hotărîrea primei instanțe este în contradicție cu circumstanțele pricinii precum că, recurenta a iscat cearta pentru care au fost întocmite două procese verbale, dar cel în privința lui Frunza L. a fost anulat. Ori, faptul că, Stratulat Ion nu a contestat procesul verbal și a achitat amenda denotă că, acesta și-a recunoscut vina.

De asemenea, consideră recurenta că, instanța de apel incorect a interpretat prevederile art.1423, alin.(1) Cod civil, indicînd că, instanța de fond nu a ținut cont de aceste statuări la stabilirea prejudiciului moral încasat, Stratulat Ion fiind pensionar, iar suma de 2000 lei încasată de la acesta ar afecta starea lui materială.

Susține recurenta că, articolul dat nu stabilește un criteriu anume de stabilire a stării materiale a persoanei care a comis o faptă ilicită.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța după de judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de

apel și să trimită pricina spre judecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 373 alin. (5) CPC, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, concluzia instanței de judecată este prematură deoarece a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural care ar putea duce la soluționarea eronată a pricinii.

Potrivit art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

Analizând conținutul deciziei contestate, în raport cu prevederile legale menționate, Colegiul conchide că, instanța de apel, judecând apelul, a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor pricinii, fără a da apreciere și cererii reconvenționale (f.d.20).

Astfel, s-a stabilit că, Frunza Lidia a depus cererea de chemare în judecată împotriva lui Stratulat Ion privind repararea prejudiciului moral (f.d.1-2).

La data de 05.03.2013, Stratulat Ion depune o cerere reconvențională împotriva lui Frunza Lidia solicitând încasarea din contul lui Frunza Lidia a prejudiciului moral, deoarece ultima este vinovată de comiterea unor fapte ilegale (f.d.20).

În procesul judecării cauzei, instanța judecată a cercetat cererea reconvențională, făcând mențiune despre aceasta în procesul verbal al ședinței de judecată (f.d.38)

Însă hotărârea instanței de judecată este pronunțată doar în partea cererii inițiale de chemare în judecată depuse de către Frunza Lidia.(f.d.40).

În hotărârea motivată din 16.10.2013 a judecătoriei Strășeni, instanța nici nu a indicat la faptul depunerii cererii reconvenționale (f.d.45-46).

Or, în scopul stabilirii temeiniciei sau netemeiniciei cerințelor solicitate în acțiunea de bază, era indispensabil, alături de cele constatate, de a se expune și în privința acțiunii reconvenționale.

Curtea de Apel Chișinău, judecând apelul depus de către Stratulat Ion, a omis aceste circumstanțe și de asemenea nu s-a expus asupra tuturor cererilor participanților la proces.

Prin urmare, Colegiul constată că, soluția instanței de apel nu conține o verificare a legalității hotărârii instanței de fond și mai mult o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii.

În același timp, instanța de recurs menționează că, instanța de apel la reexaminarea pricinii trebuie să trateze separat fiecare dintre problemele punctuale ridicate de fiecare parte.

Dat fiind faptul că, instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și procedural, iar lichidarea acestor lacune în cadrul procedurii de examinare în recurs nu este posibilă, cauza urmează a fi rejudecată.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate, să verifice circumstanțele pricinii, probele administrate și reexaminând pricina să emită o hotărâre legală și întemeiată cu respectarea drepturilor procedurale ale părților.

Astfel, reieșind din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, instanța de apel nu a elucidat circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii întru aplicarea corectă a normei de drept ce guvernează rezolvarea prezentului litigiu și a normelor de drept procedural și deoarece eroarea judiciară în cauză nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a restitui pricina spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Frunza Lidia.

Se casează decizia din 19 martie 2014 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Frunza Lidia împotriva lui Stratulat Ion privind repararea prejudiciului moral, cu restituirea pricinii spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Oleg Sternioală